Rapportage Kwaliteitscriteria 3.0 Gemeente Borger-Odoorn
Stand van zaken op 1 januari 2026

Het stelsel van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTHA) is een cruciale schakel in de bescherming van onze leefomgeving. Daarbij is het van groot belang dat er een geborgde kwaliteit van uitvoering en handhaving is. Om de kwaliteit van de uitvoering zo uniform mogelijk te regelen hebben het IPO en de VNG gezamenlijk een modelverordening opgesteld. De modelverordening is omgevingsrecht-breed opgesteld en niet alleen voor de basistaken van de omgevingsdienst. Door ongewijzigde vaststelling van de modelverordening besluiten provincies en gemeenten dat ze ook voor de thuistaken zoals natuur en bouw aan de kwaliteitscriteria voldoen.
De kwaliteitscriteria zijn bedoeld om de uitvoering en handhaving door gemeenten en provincies in het omgevingsrecht te professionaliseren en de kwaliteit in de organisatie te borgen. Ook de advisering door omgevingsdiensten heeft een plek gekregen in de kwaliteitscriteria. De criteria gaan over de kwaliteit van de organisatie (procescriteria) en de medewerkers (kritieke massa en competenties). Het voldoen aan de criteria zorgt ervoor dat het bevoegd gezag in staat is om de gewenste kwaliteit en continuïteit te leveren.
Op grond van artikel 5 van de modelverordening moet jaarlijks mededeling over de naleving van de kwaliteitscriteria aan de Gemeenteraad en/of Provinciale Staten worden gedaan. In Q1 van 2026 is dat dus voor het eerst het geval over de kwaliteitscriteria 3.0 en wordt dat middels deze notitie gedaan.

Algemeen
De verordening kwaliteit uitvoering en handhaving omgevingsrecht is door de gemeente Borger-Odoorn op 29 februari 2024 vastgesteld, en ziet toe op de thuistaken op het gebied van VTH, en de taken die uitbesteed zijn aan de Omgevingsdienst Drenthe op het gebied van milieu.

Kritieke massa
Het fundament van kwaliteit is het afleveren van een zo goed mogelijk product. Hiervoor is vooral vakmanschap nodig. De criteria voor kritieke massa adresseren dit vakmanschap in termen van voldoende opleiding, kennis, werkervaring en competenties en het onderhouden en borgen daarvan. Organisaties en medewerkers die aan deze criteria voldoen moeten in de kern in staat zijn om producten af te leveren met de gewenste kwaliteit. Met de kwaliteitscriteria voor kritieke massa kan een antwoord gegeven worden op de vraag of een organisatie en haar medewerkers in staat zijn om de taken en onderliggende operationele taken op een adequaat kwaliteitsniveau uit te voeren, gegeven de minimaal benodigde deskundigheid voor de uitvoering van deze taken en de continuïteit daarvan. In de onderstaande tabel wordt per deskundigheidsgebied aangegeven in welke mate wordt voldaan aan de Kwaliteitscriteria 3.0.

- De kolommen *opleiding, ervaring, kennis* en *competenties* geven aan of de medewerkers voldoen aan de opleidingseisen.
- De kolom *frequentie* geeft aan of er voldoende tijd wordt besteed aan het zelfstandig uitvoeren van de taak.
- De kolom *aantal* geeft aan of de organisatie voldoet aan het minimaal aantal medewerkers met omschreven deskundigheid en frequentie waarover een organisatie dient te beschikken.

	Er wordt voldaan aan de KC 3.0

	Gemotiveerde afwijking
	Samenwerking met andere organisatie /uitbesteed aan OD
	Geen taak provincie/gemeente

Generieke deskundigheden	*Opleiding*	*Ervaring*	*Kennis*	*Competenties*	*Frequentie*	*Aantal*
1. Casemanagen						
2. Vergunningverlening bouwen en ruimtelijke ordening						
3. Vergunningverlening milieu MBO						
Vergunningverlening milieu HBO						
3.1. VV Procesindustrie						
3.2. VV Afval						
3.3. VV Agrarisch						
3.4 VV Seveso						
4. Toezicht en handhaving bouw/ RO						
5. Toezicht en handhaving milieu MBO						
5. Toezicht en handhaving milieu HBO						
5.1. T&H Procesindustrie						
5.2. T&H Afval						
5.3. T&H Agrarisch						
5.4. T&H Seveso						
6. Toezicht en handhaving bodem						
7. toezicht en handhaving natuur						

Juridische deskundigheden						
8. Behandelen juridische zaken						
9. Ketentoezicht						
10. Buitengewone opsporing natuur en milieu en fysieke leefomgeving						

Specialistische deskundigheidsgebieden accent bouwen						
11. Bouwfysica						
12. Brandveiligheid						
13. Constructieve veiligheid						
14. Sloop en asbest						

Specialistische deskundigheidsgebieden accent milieu						
15. Afvalwater (indirecte lozingen)						
16. Bodem, bouwstoffen, water						
17. Omgevingsveiligheid						
18. Geluid & trillingen (milieu, ro en bouw)						
19. Luchtkwaliteit & Geur						
20. Natuuractiviteiten						

Specialistische deskundigheidsgebieden accent ruimtelijke ordening en duurzaamheid						
21. Cultuurhistorie						
22. Verduurzaming energie MBO						
Verduurzaming energie HBO						
23. Advisering fysieke leefomgeving						

	Er wordt voldaan aan de KC 3.0
	Gemotiveerde afwijking
	Samenwerking met andere organisatie /uitbesteed aan OD
	Geen taak provincie/gemeente

Conclusie kritieke massa

Het blijkt dat op één of meerdere deskundigheidgebieden de organisatie niet zelfstandig voldoet aan de kwaliteitscriteria voor de kritieke massa. Dit is met name het geval op kennis en kunde omtrent milieu. Hiervoor wordt nauw samengewerkt met de Omgevingsdienst Drenthe. Ook op het gebied van constructieve veiligheid wordt samengewerkt met de gemeente Emmen, omdat hiervoor niet voldoende kennis aanwezig is in onze gemeente.

Verder is sprake van een gemotiveerde afwijking op een aantal onderdelen. Met betrekking tot brandveiligheid wordt samengewerkt met de Veiligheidsregio Drenthe, maar is ook kennis aanwezig bij de toezichthouders die bij de gemeente in dienst zijn. De kennis hieromtrent wordt de komende jaren vergroot door onder andere scholing. Met betrekking tot bouwfysica en toezicht en handhaving bouw/RO geldt dat er één toezichthouder aanwezig is die hier specialistische kennis over heeft. Het is gebleken dat voor een gemeente van de grootte van Borger-Odoorn, dit voldoende capaciteit is. Daarom is een afwijking van de kwaliteitscriteria gerechtvaardigd. Ditzelfde geldt voor de deskundigheid op het gebied van cultuurhistorie. Er wordt op het aantal medewerkers dat hieraan voldoet, niet voldaan aan de kwaliteitscriteria. Maar gebleken is dat de beschikbare capaciteit voldoende is om in dit onderdeel te voorzien.

In het komende jaar wordt:

1. Geïnvesteerd in de opleidingen van medewerkers;
2. Wordt verdere samenwerking gezocht met omliggende gemeenten om via samenwerkingsovereenkomsten te zorgen dat aan de kwaliteitscriteria wordt voldaan;
3. Wordt geïnvesteerd in een digitaal bestand waarin wordt vastgelegd welke opleiding- en kennisvereisten per deskundigheidsgebied gelden en in hoeverre de medewerkers daaraan voldoen

Procescriteria

De procescriteria betreffen eisen aan het proces. De criteria geven de elementen aan die minimaal aanwezig moeten zijn:

- Evaluatie
- Beleid
- Strategie
- Uitvoeringsprogramma
- Organisatie
- Monitoring

Daarnaast moeten de criteria gebruikt worden bij het inrichten van de organisatie. De criteria bieden de kaders voor het kwaliteitssysteem van het bevoegd gezag. In de procescriteria wordt op een systematische wijze de samenhang tussen beleid en uitvoering beschreven. De samenhang tussen de beleids- en uitvoeringscyclus noemen we de beleidscyclus (BIG 8). Die bestaat uit een beleidsvormende (strategische) cyclus (4-jaarlijks) en een uitvoerende (operationele) cyclus (jaarlijks).

	Er wordt voldaan
	Er wordt niet voldaan
	Gemotiveerde afwijking
	Is niet van toepassing

Evaluatie

	Status voldoen	Argumentatie (uitleg en motivering van afwijkingen)	Toelichting
Jaarlijkse rapportage over mate waarin het uitvoeringsprogramma is uitgevoerd en heeft bijgedragen aan het bereiken van de doelen.			Jaarlijks wordt een VTH-jaarverslag opgesteld, waarin deze onderwerpen besproken worden.
Aanpassing van het uitvoerings- en handhavingsbeleid op grond van de resultaten uit verantwoordingsrapportage.			
Vergelijking prestaties met die van andere organisaties.			Er wordt jaarlijks overlegd met andere omliggende gemeenten over de status van uitvoering van de VTH-taken bij die betreffende gemeenten.

Beleid

	J/N/ n.v.t	Argumentatie (uitleg en motivering van afwijkingen)	Toelichting
Organisatie heeft een afgestemd uitvoerings- en handhavingsstrategie waarin is aangegeven welke doelen worden gesteld voor de uitvoering en handhaving en welke taken gelet op die doelen zullen worden verricht.			
De handhavingsstrategie is gebaseerd op een analyse van problemen die zich kunnen voordoen bij de naleving van het bepaalde bij of krachtens de wet.			
Benodigde en beschikbare financiële en personele middelen zijn inzichtelijk gemaakt en gewaarborgd in de begroting voor de doelen en prioriteiten.			Dit wordt meegenomen bij de volgende herijking van de Uitvoeringsstrategie VTH in 2027.

Strategie

	J/N/n.v.t	Argumentatie (uitleg en motivering van afwijkingen)	Toelichting
Er is een uitvoerings- en handhavingsstrategie met prioriteiten, een methode om te bepalen of doelen worden bereikt en welke criteria (met beschreven werkwijze) worden gebruikt bij het beoordelen van en beslissen op aanvragen van vergunningen en meldingen			
In de handhavingsstrategie is de wijze opgenomen waarop toezicht wordt gehouden, wordt gerapporteerd over bevindingen en welke bestuurlijke sancties (inclusief termijnen) worden opgelegd.			
De organisatie handelt conform een vastgestelde toezichtstrategie, de vastgestelde landelijke handhavingsstrategie omgevingsrecht en vastgestelde samenwerkings-, gedoog- en vergunningenstrategie (incl. actualisatieprogramma).			

Uitvoeringsprogramma

	J/N/n.v.t	Argumentatie (uitleg en motivering van afwijkingen)	Toelichting
Organisatie heeft een uitvoeringsprogramma waarin wordt aangegeven welke van de taken het komende jaar zullen worden verricht.			
In het uitvoeringsprogramma wordt rekening gehouden met de gestelde doelen en de prioriteitenstelling zoals geformuleerd in de uitvoerings- en handhavingsstrategie.			
Het uitvoeringsprogramma wordt afgestemd met de instanties die zijn belast met de strafrechtelijke handhaving.			
Voor de uitvoering van het uitvoeringsprogramma zijn voldoende financiële en personele middelen beschikbaar.			

Organisatie

	J/N/n.v.t	Argumentatie (uitleg en motivering van afwijkingen)	Toelichting
De uitvoeringsorganisatie is zodanig ingericht dat een goede uitvoering van de uitvoerings- en handhavingsstrategie en het uitvoeringsprogramma is gewaarborgd.			
De personeelsformatie (functies, taken, bevoegdheden, verantwoordelijkheden) is vastgelegd met functiescheiding.			
Binnen de uitvoeringsorganisatie is bij toezicht en handhaving sprake van roulatie op dossierniveau.			
De bereikbaarheid en beschikbaarheid van de organisatie is ook buiten kantooruren gegarandeerd.			Er is een calamiteitentelefoon.

Monitoring

	J/N/n.v.t	Argumentatie (uitleg en motivering van afwijkingen)	Toelichting
De organisatie beschikt over een volwaardig datasysteem om de resultaten te monitoren en het behalen van vastgestelde beleidsdoelen.			Er wordt gewerkt aan een volwaardig systeem om de data te monitoren. Op dit moment kunnen we al redelijk werken met de data die beschikbaar is, maar er is nog ruimte voor verbetering.

Conclusie Procescriteria

Met het beleidsdeel van het VTHA-beleidsplan 2023-2027 van de gemeente Borger-Odoorn

wordt voldaan aan de procescriteria.

Met het operationeel deel van het VTHA-beleidsplan dat jaarlijks vastgesteld wordt,

wordt voldaan aan alle inhoudelijke criteria.